

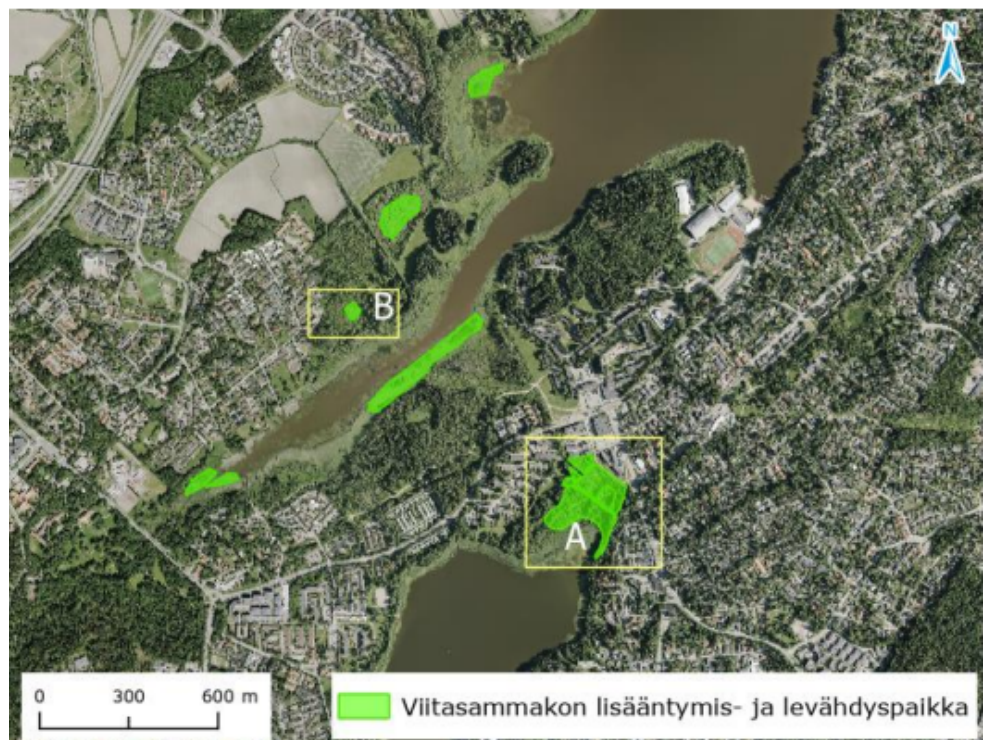
ASIA Poikkeaminen luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin mukaisesta viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämistä ja heikentämistä koskevasta kiellosta

HAKIJA Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

VIREILLETULO 16.6.2025

HAKEMUS Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) hakee Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuskelta (ELY-keskus) luonnonsuojelulain (9/2023) 83 §:n mukaista lupaa saada poiketa lain 78 §:n 2 momentin mukaisesta viitasammakon (*Rana arvalis*) lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämistä ja heikentämiskiellosta. Poikkeuslupahakemus koskee kahta viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaa Espoossa Lippajärven pohjoispuolella ja Pitkäjärven Järvenperän läheisyydessä.

Lupaa haetaan jätevesiviemärin saneeraamiseksi Lippajärvellä sekä pääviemärin, jäteviemärin runkokaivojen ja keräilyviemäriosuuden saneeraamiseksi ja uuden vesijohdon asentamiseksi Pitkäjärvellä. Kummallakin alueella toimenpiteet vaativat työmaatien rakentamista. Poikkeuslupa pyydetään myöntämään hankkeen luonteen ja keston takia toistaiseksi tai lain mukaiseksi enimmäismääräajaksi (10 vuotta).

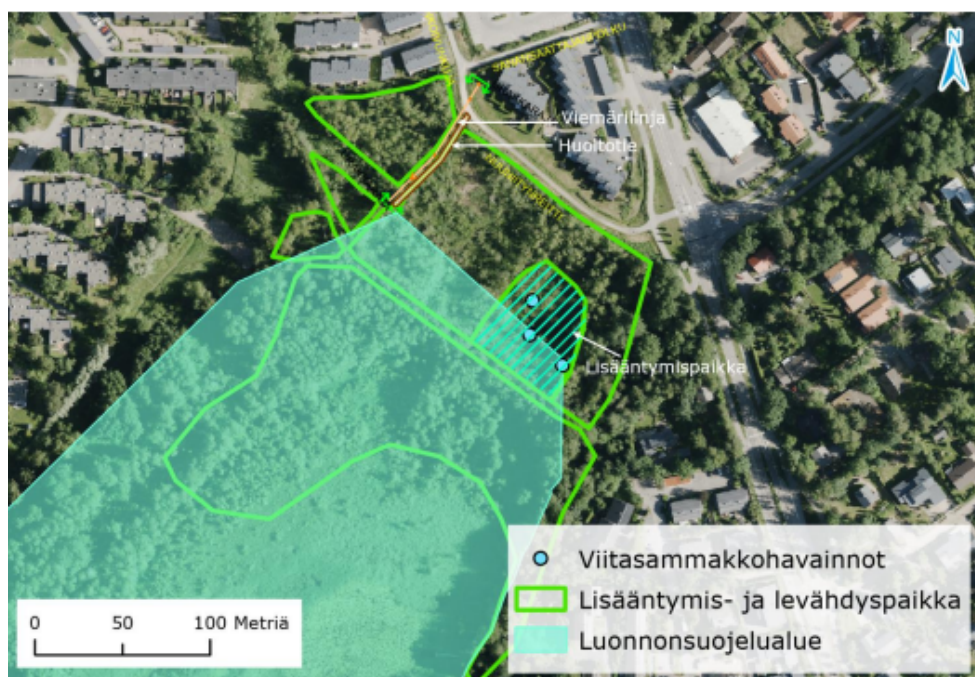
Hakemusta koskevat lisääntymis- ja levähdyspaikat. A-kirjaimella merkitty lisääntymis- ja levähdyspaikka on Lippajärven kohde ja B-kirjaimella merkitty Pitkäjärven kohde.

31.7.2025

Lisääntymis- ja levähdyspaikat hankealueilla

Lippajärven pohjoisosassa

Lippajärven pohjoispuoleiset rantaluhdet ja rantametsät on todettu viitasammakon elinympäristöksi ja alueella sijaitsee lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, jotka muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Alueelta on tehty viimeisimmät viitasammakkoselvitykset vuonna 2023 (Luontotieto Keiron Oy, Pimenoff ym. 2023). Alue on rehevää paju- ja koivuluhtaa, jossa on märkiä lammikoita, joita viitasammakko voi käyttää kutulammikkoina. Vuoden 2023 luontoselvityksen mukaan viitasammakon arvioidaan käyttävän koko luhtaa elinympäristönään kesäaikaan. Talviset horrospaikat ovat suurella todennäköisyydellä luhdan pohjamudassa tai kasvillisuuden suojassa, ja siksi luhta on rajattu levähdyspaikaksi. Kutuympäristöksi eli lisääntymispaikoiksi soveltuvat vain runsasvetisimmät osat, joita alueella on useita, sillä alueella kulkevat polut ja niiden alla kulkevat viemäriputket patoavat huleveden ja estävät sitä laskemista nopeasti Lippajärveen (Pimenoff ym./Luontotieto Keiron 2023).

Viitasammakko havainnot ja lajin lisääntymis- ja levähdyspaikat Lippajärven pohjoisosassa.

Lippajärven rantavyöhykkeiltä ei ole muita viitasammakkohavaintoja, eikä aluetta ole tarkemmin kartoitettu viime vuosina, mutta ilmakuvatarkastelun perusteella myös järven muilla ranta-alueilla on viitasammakolle potentiaalisesti soveltuvaa aluetta. Lähimmät viitasammakkohavainnot on tehty n. 300 metrin päässä luoteeseen Kolkekannaksen alueella luhtaisessa ympäristössä (Lammi ym. 2022) sekä Pitkäjärven Järvenperän alueelta (mm. Peltola ym./Ramboll 2025, Lammi ym. 2022). Lippajärveä ja Pitkäjärveä yhdistää kaksi ojaa, joita pitkin myös viitasammakot voivat siirtyä vesistöstä toiseen. Viitasammakoiden kulkuyhteyksistä ei ole

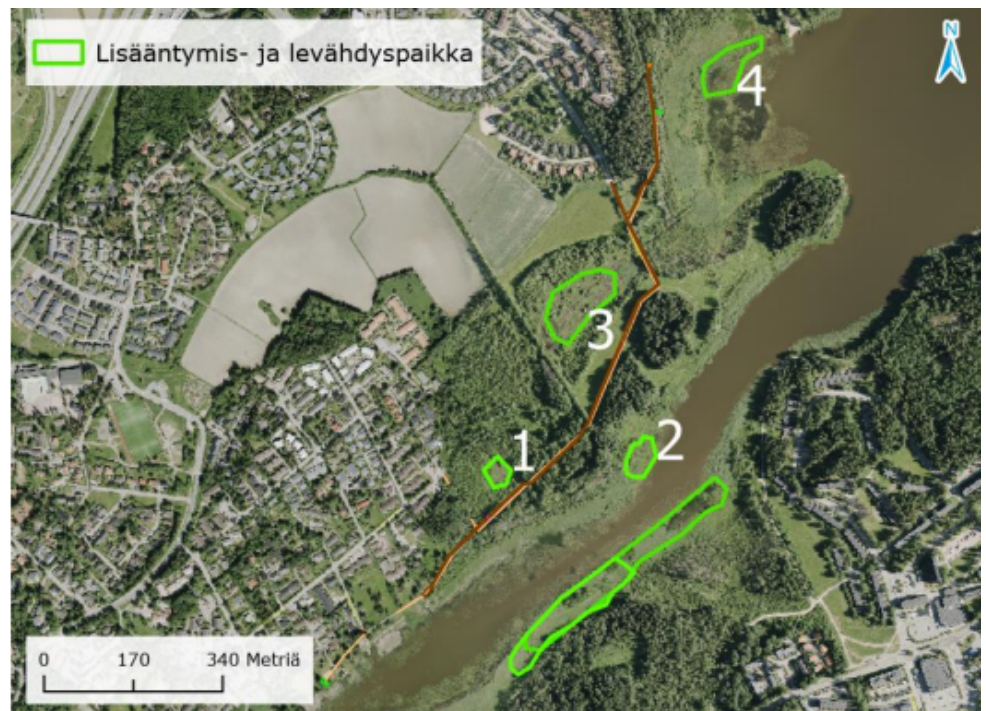
31.7.2025

kuitenkaan tarkempaa havaintotietoa. Alueelle tehtiin keväällä 2025 maastokäynti, jossa todettiin alueen olevan edelleen viitasammakolle soveltuva lisääntymis- ja levähdyspaikka, mutta varsinaista viitasammakkoselvitystä ei tehty.

Lippajärvi ja sen rantametsät on rauhoitettu myös luonnonsuojelualueena. Hanketoimet eivät suoraan ulotu suojelualueen puolelle eikä niillä arvioida olevan vaikutuksia suojelualueeseen.

Pitkäjärven ranta

Pitkäjärven ranta-alueilla on havaittu viitasammakon elinympäristöjä useampina vuosina mm. Espoon lintuvesien pesimälinnustoseurantojen yhteydessä (mm. Lammi & Routasuo 2015, Lammi ym. 2022). Viitasammakkoa on havaittu erityisesti järven etelä- ja lounaisosissa Järvenperän alueella ja alueella on useampia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueelta ei ole tarkempaa tietoa viitasammakoiden talvehtimisalueista. Enviro (2022) toteaa, että osa viitasammakoista talvehtii kutualueillaan, osalla on erilliset talvehtimis- ja kutualueet. Myös hankealue sijoittuu Järvenperän alueelle. Vuoden 2025 kartoituksissa ei havaittu merkittäviä muutoksia alueen viitasammakkotilanteeseen, mutta rajattiin yksi uusi lisääntymis- ja levähdyspaikka rantavyöhykkeelle, hankealueen itäpuolelle. Alueelta tehdyissä selvityksissä ei ole todettu, miten viitasammakko käyttää hankealuetta osana elinympäristöään. On esimerkiksi mahdollista, että kesäaikana viitasammakko liikkuu alueen poikki lampareesta toiseen.

Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat Pitkäjärven alueella. Hankealuetta lähimmäksi sijoittuu kuvio 1.

31.7.2025

Hankealueen välittömään läheisyyteen sijoittuu neljä viitasammakon lisääntymis-, ja levähdyspaikkaa. Kaksi näistä sijoittuu Pitkäjärven ranta-alueille ruovikkoon; pohjoisin Äpsnäsvikenin lahdelle ja eteläisempi Ronikonojan suulle. Keskimäinen alue on Ronikonojan itäpuolella Ronikon peltojen ja niittyjen ympäröimä vähävetinen, osmankäämivaltainen kosteikko, joka on jäänyt järvestä eristykseen pinnan laskun seurauksena (Enviro 2015). Eteläisin lisääntymis- ja levähdyspaikka on Ronikonojan eteläpuolella oleva pajukkoinen lampare. Lampareen eteläpuolella kulkee hieman muusta alueesta koholla oleva maavalli, jonka päällä kulkee polku.

Poikkeamislupahakemuksen hankealuetta lähimmäksi sijoittuvaan lisääntymis- ja levähdyspaikkaan voi olla vaikutuksia, sillä hanketoimina alueen läheistä reittiä korotetaan ja levennetään. Vuoden 2025 kartoituksissa (Peltola ym., Ramboll 2025) todettiin, että lisääntymis- ja levähdyspaikka oli edelleen lajille soveltuva ja sen käytössä, mutta nykyisen viemäriinjan päällä kulkevan reitin ympäristö, josta oli tehty aiempia havaintoja lajista, oli hyvin kuivaa eikä lajille tänä vuonna soveltuvaa. Havaintojen perusteella vuosittaista vaihtelua kutupaikkojen sijainteihin ja laatuun voi aiheuttaa vedenkorkeuden vaihtelut.

Muut kolme rajattua lisääntymis- ja levähdyspaikkaa jäävät työmaa-alueista etäämmälle eikä niille arvioida kohdistuvan vaikutuksia. Pitkäjärven rannan puoleinen lisääntymis- ja levähdyspaikka sijoittuu etäälle hankealueesta rantaruovikkoon ja väliin jää metsäkaistale. Ronikonojan itäpuoleisen lampareen koillispuolella on Haapaniementie, jota käyttää tältä osin vain yksi kiinteistö (Haapaniementie 14). Tie on sorapintainen eikä sen leveys nykytilassa riitä ja sitä joudutaan leventämään. Tien levennystä ei 12 pureta työn jälkeen, koska sillä ei ole vaikutusta Ronikonojan itäpuoleisen viitasammakkoalueeseen.

Suunnitellut toimenpiteet ja niiden vaikutukset

Lippajärven pohjoisosaan toimenpiteet

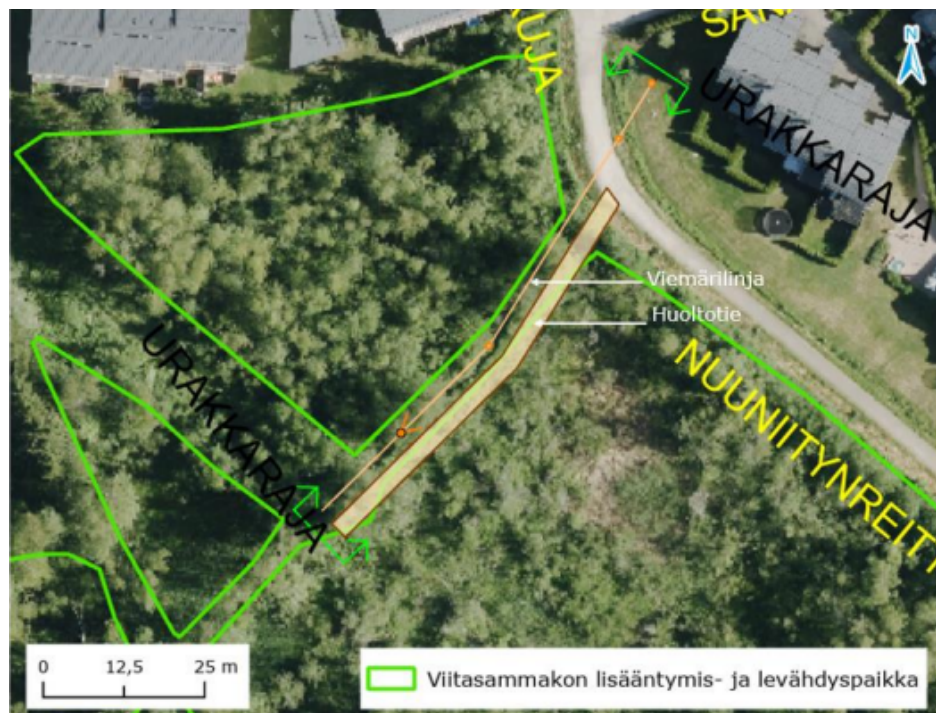
Rakennushankkeessa saneerataan Lippajärven pohjoispuolelta jätevesiviemäriä 315 PVC n. 85 m matkalta Sanansaattajanpolulta Lippajärven suuntaan. Viemäri on saneeraustarpeessa, sillä se on painunut ja on saneerattavalta osuudelta takakaatonen. Viemäriä joudutaan nykytilanteessa huuhtelemaan säännöllisesti, sillä takakaatoisuus aiheuttaa viemäriveriesien padottumista. Viemäriverkon painuminen johtuu haastavista maaperäsuhteista ja se on rakennettu heikkoon viettokaltevuuteen. Viemäriin perustamistapa ei ole tiedossa. Viemäriin liitoskohta pääviemäriinjaan (800 B) sijaitsee luonnonsuojelualueella. Hankkeessa ei saneerata luonnonsuojelualueella olevaa verkostoa. Pääviemäri on saneerattu aiemmin sukkasujuttamalla.

Jätevesiviemäri saneerataan samaan kokoon ja samalla materiaalilla (315 PVC). Lisäksi hankkeessa uusitaan viemärikaivoja ja asennetaan kaivoihin vesi- ja painetiiviit kansistot, jotta viemäriverkostoon ei pääse vuotamaan hulevesiä, eikä jätevesiä pääse mahdollisessa padotustilanteessa pääse

31.7.2025

purkautumaan kaivojen kansien kautta luontoon. Viemäri saneerataan auki kaivamalla, sillä kaivamattomat saneeraustavat (esim. sukasujutus) ei muuta putken viettokaltevuuutta. Putken sijaintia ei voi muuttaa, sillä linjapituuden lisääminen huonontaisi sen viettokaltevuuutta ennestään.

Turvallinen pääsy työalueelle vaatii n. 3 metriä leveän työmaatien rakentamista putken vierelle. Työn toteuttaminen auki kaivamalla vaatii n. 10 m työtilaa, jolta kaadetaan puustoa. Puusto kaadetaan vähintään linjan ja työmaatien kohdalla. Työmaatie jätetään rakentamisen jälkeen paikalleen, jotta putken huoltaminen vaikeissa maaperäolosuhteissa on mahdollista myös tulevaisuudessa. Työmaatien pinta, kaivannon kohta ja ympäröivä työalue maisemoidaan alueelle soveltuvaksi niityksi rakennustyön jälkeen.

Työmaa-alueen sijainti ja viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikat.

Hydrologinen tarkastelu Lippajärvellä

Työmaateiden rakentamisen vaikutuksia alueen hydrologiaan tutkittiin Scalgolla, jossa on katsottu veden virtausreitit nykytilanteessa maastomallin mukaan eri sadetapahtumissa ja tulvatilanteissa. Suunnitellussa tilanteessa nostettiin työmaa-/huoltotien varrelta maanpintaa n. metrin nykyisestä, jolla arvioitiin työmaa-/huoltotien vaikutuksia vesitaseeseen. Todellinen työmaatie ei ole näin korkea, mutta tarkastelu kuvaa tarpeeksi kattavasti alueen vesitaloutta tulva- ja sadetilanteissa.

Lippajärvellä sadetilanteessa 30 mm, vesi alkaa virrata pois alueelta. Suunnitellulla työmaa- ja huoltotieellä ei ole vaikutusta alueen

31.7.2025

purkureitteihin. Mallinnetussa suunnitellussa tilanteessa tulva-alueen laajuus on melkein yhtä sama kuin nykytilanteessa.

Lippajärvellä tulvatilanteessa veden korkeuden ollessa +20.65, vesi alkaa tulvia alueelle. Mallinnetussa suunnitellussa tilanteessa tulva-alueen laajuus on melkein sama kuin nykyisessä tilanteessa. Työmaa- ja huoltotien rakentamisesta ei ole siis vaikutusta alueen tulvimiseen.

Arvioidut vaikutukset Lippajärvellä

Hankkeen arvioidut vaikutukset viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkaan ovat kokonaisuudessaan vähäisiä ja niitä pyritään lieventämistoimin minimoimaan.

Hankkeessa suoritettavia toimenpiteitä ja vaikutuksia lähiympäristöön ovat kaivaminen, maaperän ja/tai kasvipeitteen poisto, työmaa-aikaiset kiintoaineispäästöt, kuluminen, suora häiriövaikutus sekä väliaikaiset häirintävaikutukset, kuten töiden aiheuttama melu, värinä ja muu häirintävaikutus. Lisäksi yllättävien tilanteiden, kuten työkoneiden hajoamisen aiheuttamat öljypäästöt ovat mahdollisia vaikutuksia.

Viitasammakon kannalta keskeisintä on, että alueen hydrologia säilyy eli kohde pysyy myös jatkossa viitasammakolle soveltuvana alueena. Alue on luhtainen ja riippuvainen järven tulvimisesta. Alueen hydrologisen tarkastelun perusteella 23 työmaatien rakentaminen ei vaikuta alueiden tulvimiseen Lippajärvellä eli hanketoimilla ei ole heikentävää vaikutusta alueen hydrologiaan.

Rakentamisen aikainen häiriövaikutus (mm. melu, värinä) ovat väliaikaisia ja kestävät Lippajärven saneerauksen osalta arviolta n. 2 kk. Rakentaminen pyritään aloittamaan marraskuussa 2025.

Työmaan aikana kaivamisen takia hulevedet voivat hallitsemattomana aiheuttaa lähiympäristöön mm. kiintoaineiskuormitusta, vedenlaadun muutoksia, roskaantumista. Hankkeelle laaditaan työkohtainen työmaavesien hallintasuunnitelma HSY:n ohjeen mukaisesti, jossa määritellään mm. työmaavesien mittausten ja tarkkailun tarve sekä raja-arvot ympäristöön johdettaville vesille. Laadittavassa hallintasuunnitelmassa haitalliset vaikutukset voidaan huomioida ja minimoida.

Isoin pysyvä vaikutus on työmaatien leveneminen verrattuna nykytilanteeseen, mikä pienentää vähäisesti viitasammakon levähdyspaikkaan pinta-alaa tien itäpuolelta noin 0,03 ha. Kokonaisuudessaan Lippajärven pohjoisosaan on rajattu viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaa n. 4 ha eli pinta-alan menetys on kokonaisuuden kannalta hyvin vähäinen ja kohdistuu kyseisen lampareen reunamalle. Puiden kaatojen ja tien levenemisen yhteisvaikutuksena reunavaikutus voi voimistua hieman hankealueen välittömässä lähiympäristössä, mutta se ei arviolta heikennä levähdyspaikan laatua kokonaisuutena.

31.7.2025

Rakennustyöt eivät kohdistu viitasammakon lisääntymisaikaan, vaan tehdään lähtökohtaisesti talviaikaan, jolloin häiriö viitasammakolle jää vähäiseksi. Lippajärven pohjoisosa on luontoselvityksessä (Keiron 2023) arvioitu toimivan myös viitasammakon talvehtimispaikkana, mutta tarkempaa sijaintitietoa tästä ei ole. Talviaikainen työskentely voi häiritä työmaa-alueen läheisyydessä talvehtivia sammakoita. Maaperää on tarkoitus kaivaa vain viemäriinjohtajan päältä, mutta työmaatien levenemisen takia viitasammakolle soveltuvaa ympäristöä vähenee pienialaisesti.

Työmaatien varrelta joudutaan raivaamaan jonkin verran pensaita ja puustoa n. 10 metrin leveydeltä nykyisen viemäriinjohtajan päältä ja tulevan huoltotien leveydeltä. Suhteessa kokonaisuuteen, kasvillisuuden ja puuston raivaus ei muuta lähiympäristön pienilmastoa tai valaistusoloja merkittävästi. Kohteen maisemointi jälkeensä vähentää esimerkiksi valumavesien osalta vaikutuksia, kun kasvipeitteinen ala palautetaan. Työmaa-aikaiset järjestelyt voivat aiheuttaa myös säilyvään kasvillisuuteen vahinkoja. Työmaa-alueen selkeällä rajaamisella ja huolellisella työskentelyllä voidaan minimoida kasvillisuusvahingot lähiympäristössä.

Työmaa-aikana nykyisin polkuna käytössä oleva reitti todennäköisesti suljetaan, mikä voi johtaa siihen, että virkistyskäyttäjät tallaavat uuden polun työmaa-alueen ohi, jolloin lähiympäristö voi kulua. Mikäli rakentamisaikana on lunta ja maa jäässä, kulutuksen vaikutus lähiympäristöön jää pieneksi. Työmaa-alue tulee rajata huolella ja jalankulku ohjata toisaalle. Työmaa-alue luo myös väliaikaisen esteen eläinten liikkumiselle, mutta viitasammakkoon tällä ei arviolta ole vaikutusta, lajin pääasiassa horrostaessa hankkeen rakentamisvaiheen aikana.

Toimenpiteillä on myönteinen vaikutus luonnonsuojelualueen luontoarvoihin, koska viemäriveden vuoto alueella saadaan lopetettua. Rakentamistoimet voivat aiheuttaa vieraslajien leviämistä alueella, mikäli maa-ainesten tai työkoneiden renkaiden mukana siirtyy vieraslajeja paikasta toiseen, mutta kesän 2025 kartoituksissa saadaan tarkemmat tiedot vieraslajien sijainnista ja ohjeistukset niiden huomioimiseksi.

Pitkäjärven toimenpiteet

Rakennushankkeessa saneerataan Järvenperän pääviemäri (800 B) ja jäteviemäriinjohtajan runkokaivot n. 1450 m matkalta. Pääviemäri ja kaivot saneerataan sukkaajuttamalla eli kaivamattomalla menetelmällä. Saneeraus päätetään Pitkäjärven rannalle sukellusviemäriinjohtajalle. Sukellusviemäriinjohtajat ja järven alittava vesijohto ovat myös saneeraustarpeessa, mutta niiden saneeraus tehdään eri hankkeessa lähitulevaisuudessa.

Pitkäjärven eteläpuolella on Järvenperän pumppaamo, jossa on ollut kapasiteettiongelmia valuma-alueen vuotavuuden takia. Järvenperän pumppaamo on jo nykyisin kapasiteettinsa äärirajoilla korkeiden vuoto- ja sulamisvesien aikaan. Järvenperän pumppaamo ei ole

31.7.2025

saneeraustarpeessa kuntonsa puolesta. Alueella tapahtuu ylivuototilanteita ja jäteveden tulvimista kaivojen kautta Pitkäjärven ranta-alueille. ELY-keskus on esittänyt tehtäväksi toimenpiteitä alueella.

Pääviemäri on päätetty saneerata sukkasujuttamalla, koska sen sijaintia ei ole mahdollista muuttaa. Viemäriin kaivaminen uuteen sijaintiin lisäisi linjapituutta ja huonontaisi sen kaltevuutta. Linja on nykyisellään suurelta osin minimikaltevuudessa. Uuden linjan rakentaminen perinteisesti auki kaivamalla uuteen sijaintiin olisi myös alueen luontoarvot huomioiden raskas ja niitä heikentävä toimenpide.

Viemäriin ja viemärikaivojen sukkasujutus on menetelmä, jolla vanhat ja kuluneet viemärit korjataan ilman kaivuutöitä. Se tarkoittaa putken sisäpuolelle vedettävää sukkaa, joka kovetetaan paikoilleen. Tämä sukka toimii kuin uusi putki vanhan putken sisällä, parantaen sen rakenteellista kestävyyttä ja estäen vuotoja. Linjan sukkasujutus lisää putken ja kaivojen käyttöikää noin 50 vuotta. Urakassa vaihdetaan myös kaivojen kansistot vesitiiviiksi ja paineenkestäväksi.

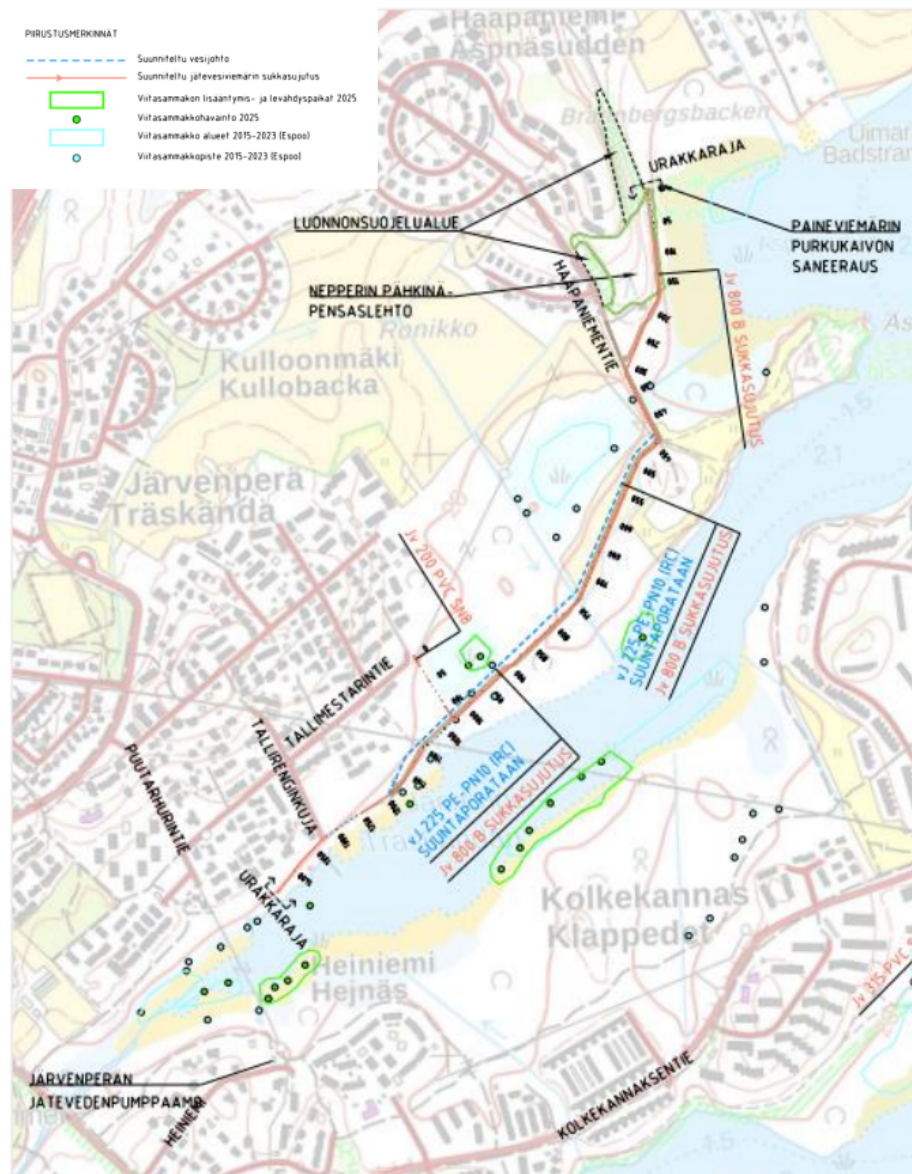
Linjan saneeraaminen vaatii jätevesiviemäriin vierelle työmaatie rakentamista. Vaikka kaivuutöitä ei pääviemäriin osalta tule, kaivojen läheisyyteen on päästävä tarvittavalla kalustolla niiden sukkasujuttamista varten. Lisäksi viemäriin on todettu olevan paljon hiekkaa ja hiekka on saatava huuhteltua viemäristä ennen sujutustyötä. Rakennettavan työmaatie leveys on noin 3 metriä ja vaatii puutonta aluetta noin 5 m leveydeltä. Työmaatie rakennetaan tuomalla alueella n. 450 mm paksu murskepenger. Työmaatietä ei pureta rakentamisen jälkeen, sillä se mahdollistaa viemäriin huoltotoimenpiteet ja huuhtelun myös tulevaisuudessa. Espoon kaupunki suunnittelee alueelle myös ulkoiluraittien rakentamista ja työmaatie toimisi hyvänä pohjana tuleville raiteille. Työmaateiden sijaintia on yhteensovitettu Espoon kaupungin kanssa säännöllisesti.

Pääviemäriin rinnalla on tällä hetkellä 225 PVC –vesijohto. Vesijohdon ei ole todettu olevan saneeraustarpeessa, mutta tiedetään, että vanhat PVC-putket ovat erityisen herkkiä hajoamaan. Jotta Pitkäjärven työmaatie voidaan rakentaa mahdollisimman lähelle nykyistä viemäriä, HSY on päättänyt asentaa uuden vesijohdon (225 PE) suuntaporaamalla Pitkäjärven rantaosuudelle suunnitelmakuvassa (kuva 25) esitetyllä laajuudella. Uusi vesijohto porataan Haapaniementieltä n. 750 m etelään Pitkäjärven rannan suuntaisesti. Suunporaus voidaan tehdä yhdessä osassa, sillä välillä ei ole liittyjiä eikä näin ollen suunporaus välille tule kaivantoja. Uusi vesijohto porataan turvallisen etäisyyden päähän työmaatiestä. Työmaaliikennettä ei voida ohjata nykyisten putkien päälle pitkiltä matkoilta, koska putket ovat heikossa peittosyvyydessä eivätkä ne kestä työmaaliikenteen aiheuttamaa kuormaa. Vesijohdon suunporaus mahdollistaa työmaatie sijoittamisen lähemmäs nykyistä pääviemäriä, jolloin säästetään alueen puustoa. Vesijohdon suunporaus vaatii kaivantoja suunporauksen molempiin päihin liitostöitä varten. Kaivannot ennallistetaan työn jälkeen. HSY hyväksyy, että uusi vesijohto tulee

31.7.2025

sijaitsemaan haastavassa paikassa, että jatkossa vesijohtoa ei voida saneerata auki kaivamalla.

Pääviemärin lisäksi hankkeessa saneerataan yksi 200 PVC -keräilyviemäriosuus. Saneerattava keräilyviemäri lähtee Tallimestarintien kääntöpaikalta ja liittyy 25 800 B -pääviemäriin lähellä Pitkäjärven rantaa. Viemäri on ollut tukoksia ja rasvakertymiä, eikä se toimi nykytilassa kunnolla. Kuvauksissa todettu viemäri painuneeksi Tallimestarintien päästä ja läheltä pääviemäriin liitoskohtaa. Viemäri saneerataan auki kaivamalla painuneet osuudet eli Tallimestarintien päässä n. 20 m ja pääviemärin liitoskohdasta n. 25 m. Uuden ja vanhan putken rajapintaan asennetaan uudet kaivot. Välissä on viemäriä, jonka osuudelta saneerataan vain kaksi runkokaivon kansistoa vesitiiviiksi ja paineenkestäväksi. Muutoin tälle osuudelle ei tehdä mitään. Viemäri on vanhojen suunnitelmien perusteella perustettu lankkuarinan, hirsiarinan tai paalutetun hirsiarinan varaan. Rakentamisen aikana mahdollisesti tarvittavat työmaatiet puretaan Tallimestarintien päädyistä ja alue ennallistetaan nykytilaan rakentamisen jälkeen.

31.7.2025

Työmaa-alueen sijainti ja viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikat.

Hydrologinen tarkastelu

Lippajärven tapaan Pitkäjärvelläkin työmaatien rakentamisen vaikutuksia alueen hydrologiaan tutkittiin Scalgolla, jossa on katsottu veden virtausreitit nykytilanteessa maastomallin mukaan eri sadetapahtumissa ja tulvatilanteissa. Suunnitellussa tilanteessa nostettiin maanpintaa n. metrin nykyisestä, jolla arvioitiin työmaa-/huoltotien vaikutuksia vesitaseeseen. Todellinen työmaatie ei ole näin korkea, mutta tarkastelu kuvaa tarpeeksi kattavasti alueen vesitaloutta tulva- ja sadetilanteissa.

Alueelle tehdyissä mittauksissa tai maastokäynneille ei ole havaittu hulevesirumpua Ronikonojan ja Pitkäjärven välillä. On kuitenkin mahdollista, että tällä välillä on rumpu veden alla. Hydrologiaa ja työmaatien vaikutusta alueeseen on tarkastelu molemmissa tilanteissa. Mikäli Ronikonojan ja Pitkäjärven välillä on rumpu jätevesiviemärin risteämäkohdassa, 25 mm sadetilanteessa (~3 t, 1/1a) vesi alkaa virrata pois alueelta. Nykyinen ulkoilureitti toimii vedenjakajana. Suunnitellussa tilanteessa (työmaatie rakennettu) tulva-alueen laajuus on hyvin samankaltainen kuin nykytilanteessa.

Mikäli Ronikonojan ja Pitkäjärven välillä ei ole rumpua, vesi alkaa virrata pois alueelta 80 mm sadetilanteessa. Kun vesi ei pääse Ronikonojan kautta järveen, alue tulvii sadetilanteissa ja vesi purkautuu ylivuotona ulkoilureitin päädyssä. Mallinnetussa suunnittelutilanteessa tulva-alueen laajuus on melkein sama kuin nykytilanteessa, jos varmistetaan virtausreitin säilyminen purkamalla huoltotien päätyosa.

Mikäli Ronikonojan ja Pitkäjärven välillä on rumpu jätevesiviemärin risteämäkohdassa, vesi alkaa tulvia alueelle veden korkeuden ollessa +20.07. Nykyinen jätevesiviemärin vierellä oleva pengeri toimii vedenjakajana. Mallinnetussa suunnitellussa tilanteessa tulva-alueen laajuus on hyvin samankaltainen kuin nykyisessä tilanteessa.

Mikäli Ronikonojan ja Pitkäjärven välillä ei ole rumpua, vesi alkaa tulvia alueelle samassa korossa +20.07, mutta tulviminen tapahtuu Pitkäjärven rannasta. Mallinnetussa suunnittelutilanteessa tulva-alueen laajuus on melkein sama kuin nykyisessä tilanteessa, jos varmistetaan virtausreitin säilyminen purkamalla huoltotie kuvaan merkitystä kohdasta.

Arvioidut vaikutukset

Hankkeen arvioidut vaikutukset läheiseen viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkaan ovat vähäisiä ja ne voidaan pääosin työmaajärjestelyin ja muin toimenpitein välttämään.

Hankkeessa suoritettavia toimenpiteitä ja vaikutuksia lähiympäristöön ovat kaivaminen, työmaa-aikaiset järjestelyt (aidat, jalankulun ohjaus), maaperän ja/tai kasvipeitteen poisto, kuluminen, suora häiriövaikutus sekä väliaikaiset häirintävaikutukset, kuten töiden aiheuttama melu, tärinä ja

31.7.2025

muu häirintävaikutus. Lisäksi yllättävien tilanteiden, kuten työkoneiden hajoamisen aiheuttamat öljypäästöt ovat mahdollisia vaikutuksia.

Alueen hydrologisen tarkastelun perusteella työmaatien rakentaminen vaikuttaa tulvimiseen vain Pitkäjärvellä kuvaan 29 merkityltä alueelta. Pitkäjärvellä nykyinen ulkoilureitti toimii nykytilanteessa alueen vedenjakaja eikä sen korottaminen aiheuta muutoksia alueeseen. Hankkeessa varmistetaan, että työmaatie puretaan tarvittavilta osin. Ympyröidyllä alueella työmaatie tulee purkaa niin, että sen ylin korko on max. +20.13. Hankkeen rakentamisvaiheen (6kk, marras-huhtikuu) aikana työmaatie voi tältä osuudelta estää tulvavesien liikkumisen, millä voi olla väliaikaisesti vaikutusta alueen hydrologiaan. Tilanne palautuu ennalleen, kun tieosuus puretaan työn valmistuttua. Työ pyritään vaiheistamaan siten, että purkutyöt saadaan tehtyä ajoissa.

Työmaan aikana kaivamisen takia hulevedet voivat hallitsemattomana aiheuttaa lähiympäristöön mm. kiintoaineiskuormitusta, vedenlaadun muutoksia, roskaantumista. Hankkeelle laaditaan työkohtainen työmaavesien hallintasuunnitelma HSY:n ohjeen mukaisesti, jossa määritellään mm. työmaavesien mittausten ja tarkkailun tarve sekä raja-arvot ympäristöön johdettaville vesille. Laadittavassa hallintasuunnitelmassa haitalliset vaikutukset voidaan huomioida ja minimoida.

Vesijohdon suuntaporauksella ei ole vaikutusta viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin.

Rakentamisen aikainen häiriövaikutus (mm. melu, värinä) ovat väliaikaisia ja kestävät Pitkjärvän pääviemärin suukasujutuksen osalta arviolta n. 6 kk. Rakentaminen pyritään aloittamaan marraskuussa 2025 ja mikäli aikataulu on ennakoarvion mukainen, rakentamistoimien viimeistelyvaihe osuu huhtikuulle. Viitasammakon soidinaika vaihtelee vuosittain kevään etenemisen perusteella ja sijoittuu tyypillisesti huhti-toukokuun vaihteeseen eli on riski, että viimeistelytoimia (esim. maisemointi, työmaan purku) joudutaan tekemään tänä aikana. Työ pyritään vaiheistamaan siten, ettei soidinaikana enää tehdä merkittävää häiriötä aiheuttavaa toimintaa.

Työmaatien varrelta joudutaan raivaamaan pensaikkoa ja puustoa nykyisen viemäriinjan päältä ja tulevan huoltotien kohdalta n. 5 metriä leveydeltä. Suhteessa kokonaisuuteen, kasvillisuuden ja puuston raivaus ei merkittävästi muuta lähiympäristön pienilmastoa tai valaistusoloja. Vaikutus ei ulotu lisääntymis- ja levähdyspaikalle asti. Työmaa-aikaiset järjestelyt voivat aiheuttaa myös säilyvään kasvillisuuteen vahinkoja. Työmaa-alueen selkeällä rajaamisella, työn ajoittamisella talviaikaan ja huolellisella työskentelyllä voidaan minimoida kasvillisuusvahingot lähiympäristössä. Kasvillisuuden osalta laaditaan suunnitelma korvaavista istutuksista työn päätteeksi.

Työmaatien leventäminen pienentää pinta-alallisesti kapealti alueen luhtaisia luontotyyppejä reitin varrelta. Luhtaiset luontotyyppit voivat olla kokonaisuudessaan ovat viitasammakolle soveltuvaa aluetta erityisesti

31.7.2025

märempinä vuosina. Työmaatien levennys ei kuitenkaan ulotu kartoituksissa rajatulle viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikalle asti. Puiden kaatojen ja työmaatien leventämisen yhteisvaikutuksen seurauksena reunavaikutteinen ala ulottuu jonkin verran pidemmälle säilyviin luontotyypeihin ja tällä voi olla vaikutusta mm. kasvillisuuteen. Arvion mukaan nämä vaikutukset eivät kuitenkaan ulotu rajattuun lisääntymis- ja levähdyspaikkaan.

Työmaa-aikana nykyisin polkuna käytössä oleva reitti todennäköisesti suljetaan, mikä voi johtaa siihen, että virkistyskäyttäjät tallaavat uuden polun työmaa-alueen ohi, jolloin lähiympäristö voi kuluu. Mikäli rakentamisaikana on lunta ja maa jäässä, kulutuksen vaikutus lähiympäristöön jää pieneksi. Työmaa-alue tulee rajata huolella ja jalankulku ohjata toisaalle.

Alueen luontoselvityksissä ei ole tunnistettu hankealueen välittömästä lähiympäristöstä viitasammakon talvehtimispaikkoja. Talviaikainen työskentely voi häiritä työmaa-alueen läheisyydessä talvehtivia sammakoita, mutta työmaa-alue pyritään pitämään mahdollisimman kapeana (arviolta 5 m). Maaperää on tarkoitus kaivaa vain viemärilinjän päältä. Työmaa-alue luo myös väliaikaisen esteen eläinten liikkumiselle, mutta viitasammakkoon tällä ei arviolta ole merkittävää vaikutusta, lajin pääasiassa horrostaessa hankkeen rakentamisvaiheen aikana. Rakentamisvaiheen lopussa (huhtikuussa) viitasammakot ovat jo todennäköisesti liikekannalla, jolloin työmaa-alue voi aiheuttaa este- tai häiriövaikutusta yksilöiden siirtyessä talvehtimispaikoista kutualueille.

Alueelta on ennalta tiedossa runsaasti havaintoja haitallisista vieraslajeista (mm. pajuangervoa, espanjansiruetanaa). Rakentamistoimet voivat aiheuttaa vieraslajien leviämistä alueella, mikäli maa-ainesten tai työkonien renkaiden mukana siirtyy vieraslajeja paikasta toiseen. Kesän 2025 kartoituksissa saadaan tarkemmat tiedot vieraslajien sijainnista ja ohjeistukset niiden huomioimiseksi.

Muiden lähialueen hankkeiden yhteisvaikutukset

Hakemusta laadittaessa on tiedossa joitakin maankäyttöhankkeita lähialueille. Muun muassa Nepperin asemakaavahanke sivuaa Pitkäjärven hankealuetta, mutta kaavassa ei esitetä rakentamista hankealueen läheisyyteen.

Espoon kaupunki suunnittelee Pitkäjärven järvenperään kunnostustoimia vedenlaadun parantamiseksi. Kunnostussuunnitelma tehdään huomioiden alueen luontoarvot ja hankkeen yhteydessä on selvitetty tai selvitetään kesällä 2025 viitasammakon, idänkirsikorennon sekä lumme/täplälampikorennon esiintymistä.

Esimerkiksi Pitkäjärven yli on suunniteltu pyöräilyn ja jalankulun raittisiltaa ja pikaratikkasiltaa, jolla voi tulevaisuudessa olla erinäisiä vaikutuksia alueen luontoarvoihin. Rakentaminen voi muun muassa pienentää luonnonympäristöjen määrää, lisätä reunavaikutusta ja sen lieveilmiöitä

31.7.2025

(mm. pienilmaston muutokset, kuluneisuus, lajiston muutokset, hydrologiset muutokset) säilyville luontokohteille. Hankkeen toteuttamisen ajankohta ei ole tiedossa, mutta se ei osu ajallisesti päällekkäin HSY:n projektin kanssa.

Lieventämistoimenpiteet

Hankkeita on pyritty suunnittelemaan siten, että voidaan välttää tai vähentää sekä rakennusaikaisten että pysyvien haittojen aiheuttamista viitasammakolle.

Hankkeen rakentamistoimenpiteitä tai työmaa-aikaisia järjestelyjä ei uloteta viitasammakoiden lisääntymispaikkojen päälle vaan toimenpiteet rajataan vain hankealueen välittömään läheisyyteen. Lippajärvellä hankealue rajautuu eri puolilta viitasammakon levähdyspaikaksi rajattuihin alueisiin, mutta lisääntymispaikka sijaitsee noin 100 metrin päässä. Pitkäjärvellä etäisyys viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaan on lyhimmillään 50 metriä, mutta aiempina vuosina viitasammakkohavaintoja on tehty hankealueen läheisyydestä.

Hanketoimet vaiheistetaan siten, että ne tehdään viitasammakoiden lisääntymisajan ulkopuolella, lähtökohtaisesti talviaikaan, jolloin rakentamisen aiheuttama häiriö lajistolle jää mahdollisimman pieneksi.

Kohteille laaditaan työmaavesien hallintasuunnitelmat, joilla minimoidaan nämä vaikutukset. Työmaavesien hallintasuunnitelma laaditaan Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen mukaan, joka on tämän hakemuksen liitteenä. Työmaavesien hallintasuunnitelmassa määritellään, miten työmaavesiä tulee käsitellä ennen niiden johtamista luonnonvesiin. Hallintasuunnitelmassa määritellään mm. raja-arvot kiintoainekselle sekä pH:lle. Hallintasuunnitelmassa otetaan huomioon herkäät vesikohteet ja se, että hankealue on määritetty Espoon karttapalvelun mukaan potentiaalisesti happamien sulfaattimaiden esiintymispaikaksi.

Lippajärvellä työmaatie jää pysyväksi rakenteeksi, sillä sen rakentamisen ei arvioitu aiheuttavan vaikutuksia alueen hydrologiaan. Huoltotie maisemoidaan niittymäiseksi ympäristöksi rakentamisen jälkeen. Maisemoinnissa pyritään suosimaan alueella sopivaa lajistoa. Uutta puustoa ei istuteta linjauksen päälle, mutta alueelle kasvavaa puustoa raivataan pois vain tarpeen mukaan esim. huoltotöiden yhteydessä.

Pitkäjärvellä huoltotien rakentamisen hydrologisten vaikutusten tarkastelun perusteella huoltotie puretaan hankealueen länsiosalta siltä osin, kuin korottaminen vaikuttaisi alueen tulvimiseen. Huoltotie toimii virkistysreitteinä. Uutta puustoa ei istuteta linjauksen päälle, mutta alueelle kasvavaa puustoa raivataan pois vain tarpeen mukaan esim. huoltotöiden yhteydessä. Kasvillisuuden osalta laaditaan suunnitelma korvaavista istutuksista työn päätteeksi.

Rakentamistoimissa huomioidaan myös muut alueen luontoarvot (mm. lintujen pesimärauha) ja ehkäistään esimerkiksi haitallisten vieraslajien

31.7.2025

leviämistä laajemmalle. Hankealueiden vieraslajitilanne kartoitetaan kesällä 2025 ja kartoituksen pohjalta laaditaan ohjeistus vieraslajien leviämisen estämiseksi.

Luvanmyöntämisedellytykset

Muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen

Pitkäjärven osalta pääviemärin sijaintia ei voida muuttaa, sillä se on minimikaltevuudessa. Pääviemärin pidentäminen ei onnistu, koska linjan pidentäminen vaikuttaa viettokaltevuuteen. Putken saneeraustarpeen aiheuttaa putken ikä, huono kunto ja vuotavuus. Sukkasujuttamalla merkittäviä kaivutöitä ei tule, koska saneeraustoimenpiteet tehdään kaivoista maan päältä. Uuden viemärin rakentaminen auki kaivamalla uuteen sijaintiin vaikuttaisi myös alueen luontoarvoihin heikentävästi.

Jos viemäriä ei saneerata, ylivuototilanteet alueella jatkuvat. Nykytilanteessa Järvenperän pumppaamon kapasiteetti ei riitä johtamaan vesimäärää eteenpäin. Putken ja kaivojen kansistojen saneeraus estää vuotovesien pääsyn jätevesiviemäriin ja parantaa Järvenperän pumppaamon toimintaa. Kaivojen kansistot vaihdetaan vesitiiviiksi ja paineenkestäväksi, joten saneerauksen jälkeen tulvavesi ei pääse kansiston kautta kaivoon eikä ylivuototilanteessa jätevesi kansiston kautta ympäristöön.

Työmaatien jättäminen alueelle ei vaikuta hydrologisen tarkastelun mukaan heikentävästi viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueisiin, jos se voidaan purkaa länsiosasta osalta matkaa siltä kohdin, mistä tulvaveden tulee päästä. Tarkastelun perusteella tulvatilanteissa vesi pääsee edelleen viitasammakkoalueille, vaikka työmaatie nostaa maanpintaa. Tulvatilanteessa vesi nousee alueelle Ronikonojaa tai aiemmissa kartoissa esitettyä ranta-aluetta pitkin. Nykyinen jätevesiviemäri on penkereellä, jolla on samanlainen vaikutus alueen tulvimiseen. Maanpinnan nostaminen työmaatien tarvitsemalla laajuudella ei muuta nykytilannetta.

Työmaatien jättäminen alueelle huoltotieksi mahdollistaa jatkossa pääviemärin saneeraus- ja huoltotoimia. Pääviemärin vikatilanteisiin pystytään reagoimaan nopeammin ja paremmalla kalustolla, koska alueella on jatkossa kantava tiepohja. Espoo on suunnitellut alueelle uusia raittiyhteyksiä, koska alue on suosittua ulkoiluun. Työmaatie voitaisiin tulevaisuudessa varsin pienillä toimenpiteillä (kivituhkapinnalla) jatkojalostaa raitiksi. Espoon kaupunki ei kuitenkaan ollut tällä aikataululla halukas toteuttamaan raittia samassa urakassa. Työmaatien jättäminen on myös kokonaisuudessaan kestävämpi ratkaisu, kun sen purkaminen ja perustaminen uudelleen aina tarpeen mukaan. Työmaatien purkaminen voisi edesauttaa myös alueen vieraslajien leviämistä, jos maa-aineksen tai työmaakoneiden renkaiden mukana vieraslajeja pääsee kulkeutumaan paikasta toiseen. Työmaatien purkamista ei nähdä näillä perusteilla järkeväksi.

31.7.2025

Lippajärven osalta jätevesiviemärin sijaintia ei voida muuttaa eikä se ole viitasammakonkaan kannalta järkevää. Keräilyviemäri saneerataan vain painuneelta osuudelta. Painuman takia viemäriä ei voida sujuttaa vaan se pitää uusia auki kaivamalla. Sijaintia ja linjapituutta ei voida muuttaa viemärin heikon viettokaltevuuden takia. Työmaatien jättäminen huoltotieksi mahdollistaa viemärin saneeraus- ja huoltotoimet myös jatkossa. Nykyistä huoltoreittiä käytetään polkuna, mutta Pitkäjärven tapaan kaupungin tarkoitus ei ole ottaa sitä laajemmin virkistyskäyttöön. Huoltotie maisemoidaan rakentamisen jälkeen niityllä tai vastaavalla ympäristöön soveltuvalla kasvustolla. Kulkuyhteyttä ei korosteta tai ohjata liikkumista luonnonsuojelualueen suuntaan.

Lippajärvellä työskennellään kaupungin omistamalla maalla, mutta Pitkäjärven hankkeen osalta rakentaminen tapahtuu osittain yksityisten kiinteistöjen omistamilla maa-alueilla. Hanketoimenpiteisiin pyydetään työluvut ja ne ovat työn alla. Osa työluvista on jo saatu. Espoon tila- ja vuokratonttien osalta työ lupa laaditaan kaupungin kanssa.

Vaikutukset suotuisaan suojelutasoon

Hakemuksen mukainen poikkeus ei haittaa viitasammakon suotuisan suojelun tason säilyttämistä sen luontaisella levinneisyysalueella, sillä lajin 33 suojelutasoon ei kohdistu muutoksia valtakunnallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla.

Valtakunnan taso

Suomessa viitasammakkoa tavataan lähes koko maassa pohjoisinta aluetta lukuun ottamatta ja laji on luokiteltu elinvoimaiseksi (Hyvärinen ym. 2019). Monin paikoin laji on yhtä runsaslukuinen kuin sammakko, ja ainakin Perämeren rannikolla jopa sitä runsaslukuisempi. Viitasammakko vaatii kosteampaa ympäristöä kuin sammakko. Vuoden 2019 lajiraportoinnissa (EEA 2019) EU:n komissiolle lajin suojelutaso arvioitiin suotuisaksi ja kannan kehityssuunta arvioitiin vakaaksi. Hankkeet kohdistuvat yksittäisiin viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin ja vaikutukset ovat kohteilla arviolta vähäisesti heikentäviä, mutta lievennystoimin vaikutukset pystytään osin välttämään ja minimoimaan. Hanke ei näin ollen arviolta haittaa lajin suotuisan suojelun tason säilyttämistä valtakunnallisesti.

Paikallinen taso

Viitasammakkoa esiintyy tiedossa olevien havaintojen perusteella Uudellamaalla ja Espoossa laajalti (Lajitietokeskus 2025, Espoon luontotietojärjestelmä 2025). Kyseiset 34 havaintotiedot viittaavat siihen, että laji on kohtuullisen yleinen huomioon ottaen, että lajia havaitaan tyypillisesti vain soidinaikana. Kaikkia lajin esiintymispaikkoja ei ole kartoitettu ja havainnot kohdistuvat todennäköisesti alueille, joilla kartoituksia on tehty tai joilla muuten liikkuu paljon ihmisiä.

31.7.2025

Paikallisesti Espoon itäosissa, jossa hakemukseen liittyvät kohteet sijaitsevat, viitasammakosta on havaintoja lähes jokaisen vesistön läheisyydestä (Lippajärvi, Pitkäjärvi ja siitä laskeva Myllykylänjoki, Matalajärvi, Bodomjärvi, Lammaslampi (Vantaa)), lisäksi Lippajärven läheisistä puistomaisemmista elinympäristöistä Kuttulammenpuistosta ja Kolkekankaan luhdasta.

Alueellisella tai paikallisella tasolla lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi soveltuvien elinympäristöjen määrässä ei ole lähitulevaisuudessa näköpiirissä selkeitä uhkia tai muutoksia hankealueiden lähiympäristössä. Pitkäjärven ylittävä siltaratkaisu voi tulevaisuudessa vaikuttaa laajalti alueen luontoarvoihin, mutta sen toteuttamisen ajankohdasta ei ole vielä tietoa eikä se ajallisesti vaikuta tämän hakemuksen mukaisiin tarpeisiin.

Hankkeiden aiheuttamat vaikutukset lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin ovat pääosin väliaikaisia ja alueet säilyvät viitasammakolle soveltuvana myös rakentamisen jälkeen. Lippajärvellä viitasammakon levähdysalue pienenee pysyvästi pienialaisesti (0,03 ha).

Arvion mukaan hanke ei haittaa lajin suotuisan suojelun tason säilyttämistä paikallisesti. Paikallisella tasolla suojelun tason ei katsota poikkeavan valtakunnallisesta tasosta, joka on suotuista.

Yhteenveto

Edellä esitetyn perusteella hakija pyytää lupaa heikentää viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja Espoon Pitkäjärvellä ja Lippajärvellä. Hankesuunnitelmissa on pyritty minimoimaan viitasammakolle kohdistuvat vaikutukset.

Pitkäjärvellä tehdyn hydrologisen tarkastelun mukaisesti hanketoimilla ei ole merkittävää vaikutusta hankealueen läheisten viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hydrologiaan, kun huoltotie puretaan osalta matkaa tarkastelun osoittamalta sijainnilta sen länsiosasta. Muutkin rakentamisen aiheuttamat vaikutukset jäävät riittävän etäälle viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikoista. Lippajärvellä hankkeen toteuttaminen suunnitelman mukaisesti vaikuttaa viitasammakon levähdyspaikaksi määriteltä aluetta pienentämällä sen pinta-alaa pienialaisesti. Tällä ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueiden muodostamaan kokonaisuuteen alueella.

Rakentamistoimet toteutetaan viitasammakoiden lisääntymisajan ulkopuolella, lähtökohtaisesti talviaikaan, jolloin rakentamisen aikainen häiriö ja vaikutukset lajistolle jäävät mahdollisimman pieneksi. Kohteille tehdään kohdekohtaiset työmaavesien hallintasuunnitelmat, joilla minimoidaan työmaavesien aiheuttamat haittavaikutukset (mm. kiintoaineskuormitus). Lippajärvellä työmaatie maisemoidaan rakentamisen päätteeksi ja Pitkäjärvellä laaditaan suunnitelma korvaavista istutuksista työn päätteeksi. Pitkäjärvellä huoltotietä voidaan käyttää nykyiseen tapaan myös virkistysreitinä.

31.7.2025

Tässä hakemuksessa on kuvattu muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen, viitasammakon suotuisan suojelutason säilyminen sen luontaisella levinneisyysalueella sekä esitetään muut 83 §:n edellyttämät perusteet, joiden mukaan poikkeamisluvan myöntämisen perusteet täyttyvät. Hakijan näkemyksen mukaan poikkeamisluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus myöntää HSY:lle luonnonsuojelulain 83 §:n mukaisen luvan poiketa lain 78 §:n 2 momentissa säädetystä viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskiellosta hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2026 saakka päätöksen lainvoimaiseksi tulosta alkaen. Lintujen pesintäaikana ja viitasammakon soidinaikana 1.4.–31.7. ei saa tehdä toimia, jotka häiritsevät pesintää tai soidinta.
2. Hakijan on hankittava maanomistajien suostumus luvan mukaisiin toimenpiteisiin.
3. Hankkeen työmaavesien hallintasuunnitelmassa on arvioitava viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin kohdistuvat mahdolliset haitalliset vaikutukset sekä esitettävät keinot näiden vaikutusten minimoimiseksi.
4. Lippajärven pohjoisosaan jäävä työmaatie on maisemoitava niittymäiseksi ympäristöksi.
5. Hakijan on seurattava viitasammakon esiintymisen tilaa ja kehitystä vuosittain Pitkäjärvellä etelä- ja lounaisosassa sekä Lippajärven pohjoisosassa vuosittain kolme vuotta rakentamisen valmistumisesta alkaen ELY-keskuksen erikseen hyväksymän seurantaohjelman mukaisesti. Raportti seurannan tuloksista on toimitettava vuosittain 31.12. mennessä ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi). Raporteissa on mainittava tämän asian diaarinumero UUDELY/3010/2025.
6. Lupa ei oikeuta viitasammakkoyksilöiden tahalliseen häirintään tai tappamiseen.
7. Lupaa saavat käyttää HSY:n valtuuttamat henkilöt.

Lupa voidaan peruuttaa osittain tai kokonaan, mikäli sen ehtoja ei noudateta.

Perustelut

Viitasammakko (*Rana arvalis*) on luonnonsuojelulain 78 §:n 1 momentissa tarkoitettu Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttävä eliölaji.

31.7.2025

Luonnonsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 9 §:n mukaisesti asetuksen liitteessä 7 luetellut Suomessa esiintyvät eliölajit edellyttävät Euroopan unionin tiukkaa suojelua. Viitasammakko on listattu tiukkaa suojelua edellyttäväksi eliölajiksi asetuksen liitteessä 7.

Luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin mukaisesti tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää. Viitasammakon lisääntymispaikaksi katsotaan ne vesialueen osat, joissa koiraille on lisääntymisreviirit, joissa pariutuminen ja kutu tapahtuvat ja joissa nuijapäät elävät. Soidin riittää osoittamaan lisääntymispaikan olemassaolon. Levähdyspaikkaan kuuluvat päivälepopaikat esimerkiksi kasvillisuuden suojissa ja talvehtimispaikat sekä maa- että vesiympäristössä. Kutualueilla olevia talvehtimispaikkoja lukuun ottamatta levähdyspaikat eivät kuitenkaan ole yksiselitteisesti määriteltävissä.

Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa lain 78 §:n 2 momentin kiellosta, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle. edellyttävien eliölajien osalta poikkeamisen edellytyksenä on 1 momentissa säädetyn lisäksi, ettei sille ole muuta tyydyttävää ratkaisua, ja että poikkeus on tarpeen 1) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi tai luontotyyppien säilyttämiseksi; 2) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta tai vesistöjä taikka muuta omaisuutta; 3) kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista taikka muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; 4) näiden eliölajien tutkimus- ja koulutus-, uudelleensijoittamis- tai uudelleenistuttamistarkoituksessa taikka näiden tarkoitusten kannalta tarvittavien lisääntymistoimenpiteiden vuoksi, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen.

Suotuisa suojelutaso

Poikkeamisen ensimmäinen edellytys luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan on, että siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle. Luonnonsuojelulain 3 §:n mukaan eliölajin suotuisalla suojelutasolla tarkoitetaan sitä, että laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

Lajin paikallisen kannan tila voi olla erilainen kuin suojelun taso laajemmalla alueella. Siksi suojelun taso olisi Euroopan komission 12.10.2021 päivätyn tiedonannon (Ohjeasiakirja luontodirektiivin mukaisesta yhteisön tärkeinä pitämien eläinlajien tiukasta suojelusta, C (2021) 7301) mukaan tunnettava ja arvioitava kaikilla tasoilla asianmukaisesti. Poikkeusta suojelusta ei voida myöntää, jos sillä on millä tahansa tasolla haitallinen vaikutus lajin suojelun tasoon tai suotuisan

31.7.2025

suojelun tason saavuttamiseen. Arvioinnissa on myös huomioitava lajia koskevien muiden poikkeamisten kumulatiivinen vaikutus.

Viitasammakko on uusimman uhanalaisuusluokituksen mukaan Suomessa elinvoimainen (LC) laji. Lajia tavataan lähes koko maassa. Pohjoisin havainto on Ivalosta. Pohjoisessa viitasammakko on kuitenkin eteläosia huomattavasti harvalukuisempi, kun taas Keski-Suomessa se voi olla jopa sammakkoa runsaslukuisempi. Aivan tarkkaa käsitystä lajin levinneisyydestä ja runsaudesta ei ole saatavilla, sillä levinneisyyskartoitukset perustuvat pitkälti luontoharrastajien havaintoihin, eivätkä monet harrastajat pysty erottamaan viitasammakkoa sammakosta.

Viitasammakon elinvoimaisuudelle tärkeää on monimuotoinen elinympäristö, joka koostuu sekä vedessä että maalla sijaitsevista lisääntymis-, ruokailu- ja talvehtimisalueista. Lajia uhkaa ennen kaikkea maankäytön muutosten ja pienvesien laadun heikkenemisen aiheuttama elinympäristöjen väheneminen. Ympäristön kuivuminen, vesien happamoituminen ja kiintoaineksen lisääntyminen vedessä maa- ja metsätalouden sekä turvetuotannon myötä heikentävät lajin elinympäristöjä. Tuoreimman, vuosia 2013–2018 koskevan luontodirektiivin toimeenpanoon liittyvän arvioinnin mukaan viitasammakon suojelutaso on Suomessa suotuisa arviointikriteerien (levinneisyys, populaation tila, elinympäristön tila ja suojelutason odotettavissa oleva kehitys) osalta. Suotuisan suojelutason kokonaisarvio on niin ikään suotuisa.

Alueellisesti viitasammakon kannan levinneisyyttä tai runsautta ei ole myöskään systemaattisesti kartoitettu. Uudenmaan maakunnassa viitasammakkoa on kuitenkin yleinen. Espoossa on Laji.fi-tietopalvelun mukaan havaittu yhteensä 61 viitasammakkohavaintoa ja laajemmin pääkaupunkiseudulla 134 havaintoa. Kyse on kuitenkin yksittäisistä havainnoista, sillä viitasammakon esiintymistä on esimerkiksi Espoossa kartoitettu pääasiallisesti erilaisten luontoselvitysten yhteydessä.

Pitkäjärvellä viitasammakkojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on kartoitettu Espoon lintuvesien pesimälinnuston seurannassa ja viitasammakkoselvityksissä lintuvesikohteilla vuosina 2015 ja 2022. Kaikilla kartoitetuilla lintuvesillä esiintyi viitasammakoita. Pitkäjärvellä viitasammakoita kartoitettiin keväällä 2015. Sieltä tehtiin havaintoja viitasammakosta kuudelta alueelta. Keväällä 2022 viitasammakoita havaittiin Pitkäjärvellä useammalla alueella kuin vuonna 2015, vaikka yksilöitä inventointiin vähemmän vuoteen 2015 verrattuna. Vuoden 2022 selvityksessä viitasammakkojen todettiin ilmeisesti talvehtivan kutualueillaan, mutta osalla populaatiosta on toisistaan erilliset talvehtimis- ja kutualueet.

Puolestaan Lippajärven pohjoisosasta on tehty erikseen luontoselvitys vuonna 2023. Havainnot viitasammakon soitimasta tehtiin keväällä 2023. Yksilöitä arvioitiin olevan useita, vaikka havaintoja tehtiin vain pajuluhdan kaakkoiskulmasta. Luhta-alue arvioitiin kuitenkin soveltuvan viitasammakolle elinympäristöksi ja lajin arviointiin käyttävän luhtaa

31.7.2025

elinympäristönään kesäaikana. Lisäksi talvisten horrospaikkojen arvioitiin todennäköisesti olevan luhdan pohjamudassa tai kasvillisuuden seassa.

Hakemuksessa kerrotaan, että Pitkäjärvelle ja Lippajärvelle tehtiin keväällä 2025 maastokäynti. Kummankaan järven alueella ei havaittu tapahtuneen muutoksia alueiden viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin. Pitkäjärvelle rajattiin kuitenkin uusi lisääntymis- ja levähdyspaikka.

Paikallinen taso

Hakemuksen mukaan Pitkäjärvellä hankkeen vaikutukset viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin ovat vähäiset ja ne voidaan pääasiallisesti välttää. Hankealue, mukaan lukien työmaatien levennys, ei ulotu kartoituksissa rajatuille viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikoille. Lisäksi hankealueen välittömästä läheisyydestä ei ole tunnistettu viitasammakon talvehtimispaikkoja. ELY-keskus katsoo, ettei hakemuksen mukaisilla toimenpiteillä ole vaikutusta viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen laatuun Pitkäjärvellä. Heikentävää vaikutusta toimenpiteillä ei ole myöskään viitasammakon kannalta tärkeään alueen hydrologiaan, kun työmaatietä puretaan hankealueen länsiosasta hakemuksen mukaisesti.

Myös Lippajärven osalta ovat hankkeen vaikutukset hakemuksen mukaan vähäiset ja niitä pyritään minimoimaan lieventämistoimin. Vaikutusta on työmaatien leventämisellä, minkä seurauksena viitasammakon levähdyspaikka pienenee 0,03 hehtaaria. ELY-keskus yhtyy hakijan näkemykseen, ettei työmaan leventäminen kokonaisuudessaan heikennä levähdyspaikan laatua kokonaisuutena. Viitasammakon kannalta keskeisintä on, että alueen hydrologia säilyy, jotta kohde pysyy myös jatkossa viitasammakolle soveltuvana alueena. Lippajärvellä hanketoimilla ei ole heikentävää vaikutusta alueen hydrologiaan.

Sekä Pitkäjärvellä että Lippajärvellä hakemuksen mukaisilla toimenpiteillä voi välillisesti olla vaikutuksia viitasammakoihin ja niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin. Hakemuksen mukaan kaivamisen takia hulevesillä voi olla kielteisiä vaikutuksia, kuten kiintoaineskuormitusta, lähiympäristöön. Työmaavesien hallintasuunnitelmalla tällaiset vaikutuksia voidaan kuitenkin tunnistaa ja vähentää. Lisäksi rakentamisen aikana voi aiheutua häiriötä esimerkiksi meluna ja tärinänä. Rakentamisen aikainen häiriö on kuitenkin väliaikaista ja ajoittuu ajalle, jolloin laji horrosta.

Espoon lähialueilla ei ole myönnetty viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojelua koskevia poikkeuksia, joiden kumulatiiviset vaikutukset tulisi ottaa Pitkäjärven ja Lippajärven viitasammakkojen elinympäristöjen toiminnallisuutta arvioitaessa.

Edellä todetun perusteella hakemuksen mukaiset toimenpiteet Pitkäjärvellä ja Lippajärvellä eivät vaaranna alueiden ekologista toiminnallisuutta viitasammakon elinalueina. Hakemuksen mukaiset toimenpiteet eivät näin ollen vaikuta viitasammakon suojelutasoon paikallisesti, sillä Pitkäjärvi ja Lippajärven pohjoisosa säilyvät viitasammakolle elinkelpoisena.

31.7.2025

Alueellinen ja valtakunnallinen taso

Viitasammakkoa tavataan lähes koko maassa ja se on elinvoimainen. Myös Espoossa ja laajemmin pääkaupunkiseudulla viitasammakko on lajina yleinen. Suojelusta poikkeamisella ei näin ollen ole suoraa vaikutusta viitasammakon alueelliseen tai valtakunnalliseen populaatioon.

Hakemuksen mukaisilla toimenpiteillä voisi olla viitasammakon laajempaan elinympäristöverkostoon kohdistua vaikutuksia siinä tapauksessa, jos Pitkäjärven ja Lippajärven ekologinen toiminnallisuus viitasammakon elinalueena häviäisi tai heikentyisi merkittävästi. Tällaisia vaikutuksia ei kuitenkaan arvioida olevan hakemuksen mukaisilla toimenpiteillä, joten hankkeella ei ole vaikutusta viitasammakon suojelutasoon alueellisesti tai valtakunnallisesti.

Alueellisia vaikutuksia voisi olla myös sillä, jos toimenpiteet hävittäisivät tai merkittävästi heikentäisivät viitasammakon tärkeitä kulkuyhteyksiä alueella. Hakemuksen mukaiset toimenpiteet ajoittuvat pääasiallisesti ajalle, jolloin viitasammakko horrosta. Näin ollen hankkeen mukaiset toimenpiteet eivät hävitä tai heikennä lajin kulkuyhteyksiä merkittävästi.

Johtopäätös

Edellä esitetyn perusteella hakemuksen mukaisella poikkeamisella ei ole merkittävää vaikutusta viitasammakon elin- tai liikkumismahdollisuuksiin taikka yksilöiden kokonaismäärään paikallisesti, alueellisesti tai valtakunnallisesti, eikä poikkeamisesta näin ollen aiheudu haittaa viitasammakon suojelutasolle sen luontaisella levinneisyysalueella.

Poikkeamisen tarpeellisuus

Luonnonsuojelulain 83 §:n 3 momentin 3 kohdan poikkeamisperusteena mainitaan kansanterveys tai yleinen turvallisuus taikka muut erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavat syyt, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt. Komission tiedonannossa on todettu, että useimmissa tapauksissa luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yleinen etu voi olla erittäin tärkeä vain, jos se on pitkäaikainen.

ELY-keskus katsoo, että jätevesi-infrastruktuurin ylläpito on sellainen yleisen edun kannalta pakottava syy, jonka vuoksi voi olla tarpeellista poiketa tiukasti suojeltujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskiellosta. Hakija on perustellut hakemuksen mukaisia toimenpiteitä erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi vesistöille ja poikkeamisen ensisijaisella merkittävällä hyödyllä ympäristölle.

Jätevesiviemäreiden ja kaivojen saneerausta Pitkäjärvellä ja Lippajärven pohjoisosassa on pidettävä erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavana syynä poiketa viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojelusta. Ilman hakemuksen mukaisia toimenpiteitä

31.7.2025

hule- ja jätevesiä voi vuotaa viemäriverkostoon. Lisäksi jätevesiä voi päästä valumaan padotus- ja ylivuototilanteissa ympäristöön. Saneerauksella voidaan välttää vuototilanteet jatkossa. Näin ollen ELY-keskus katsoo, että hakemus täyttää poikkeamisen tarpeellisuutta koskevan edellytyksen.

Muu tyydyttävä ratkaisu

Luonnonsuojelulain 83 §:n 3 momentin mukaan poikkeamisen edellytyksenä on, ettei hankkeella tavoitellun päämäärän toteuttamiseksi ole muuta tyydyttävää ratkaisua. Muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen tarkoittaa komission tiedonannon mukaan sitä, että ongelmaa ei voida ratkaista tavalla, johon ei liity poikkeamista. Muita ratkaisuja voivat olla esimerkiksi hankkeiden vaihtoehtoiset sijaintipaikat, erilaiset toteutusasteet tai -suunnitelmat tai vaihtoehtoiset toimet, menettelyt tai menetelmät. Muuta ratkaisua voidaan pitää tyydyttävänä paitsi silloin, kun sillä voidaan saavuttaa poikkeamisen tavoitteet yhtä hyvin, mutta myös silloin, kun poikkeamisesta aiheutuvat haitat eivät ole oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden ja kun muulla ratkaisulla puolestaan taattaisiin oikeasuhtaisuus.

Hakijan mukaan hakemuksen mukaisille Pitkäljärven toimenpiteille ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, sillä Pitkäljärven pääviemäriin jätevesiviemäriin sijaintia ei voi muuttaa. Mikäli viemäriä ei saneerata, aiheuttaa tämä jatkossakin alueelle ylivuototilanteita. Pitkäljärven putki on puolestaan saneerattava sen iän, huonon kunnon ja vuotavuuden vuoksi. Koska saneeraustoimenpiteet toteutetaan sukkaajuttamalla, merkittävät kaivuutyöt vältetään. Lisäksi vältetään luontoarvojen merkittävä heikentyminen, kun uutta viemäriä ei ole tarpeen rakentaa aukikaivamalla uudelle sijainnille.

Hakemuksessa on esitetty, ettei Pitkäljärven työmaatien jättäminen alueelle vaikuta hydrologisen tarkastelun mukaan heikentävästi viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueisiin lukuun ottamatta työmaatien länsiosasta osalta matkaa. Tältä osin työmaatie on tarkoitus purkaa tulvavesien takia. Hakemuksessa työmaatien jättämisestä on myös perusteltu sillä, että se mahdollistaisi tien käyttämisen huoltotienä pääviemäriin saneeraus- ja huoltotoimia varten. Lisäksi työmaatie olisi jatkossa mahdollista muuttaa raittiyhteydeksi ulkoilua varten, kuten Espoon kaupunki on suunnitellut. Hakemuksen mukaan työmaatien jättäminen on kokonaisuudessaan kestävämpi ratkaisu siihen verrattuna, että se purettaisiin ja perustettaisiin uudelleen aina tarpeen mukaan.

Lippäljärven osalta hakemuksen mukaan jätevesiviemäriin sijaintia ei ole mahdollista myöskään muuttaa. Viemäriä ei voi kuitenkaan saneerata sukkaajuttamalla painuman takia, vaan uusiminen täytyy tehdä aukikaivamalla. Myöskään sijaintia ja linjapituutta ei voi muuttaa viemäriin heikon viettokaltevyyden takia. Hakemuksessa on esitetty, että työmaatie Lippäljärvellä jätettäisiin huoltotieksi, joka mahdollistaisi viemäriin saneeraus- ja huoltotoimet jatkossa. Huoltotie on tarkoitus maisemoida

31.7.2025

rakentamisen jälkeen niityllä tai vastaavalla ympäristöön soveltuvalla kasvustolla.

ELY-keskus yhtyy hakijan näkemykseen saneeraustarpeista Pitkäjärvellä ja Lippajärven pohjoisosassa. Saneeraukset ovat toteuttava eikä niille ole muuta tyydyttävää ratkaisua. Mikäli saneerauksia ei toteuteta, aiheutuu esimerkiksi vuotavista jätevesistä haittaa ympäristölle. Saneerauksiin käytetään hakemuksen mukaisesti sellaista tekniikkaa, jolla ne ovat parhaiten toteuttavissa saneerauksen lopputuloksen kannalta heikentämättä merkittävästi luontoarvoja alueilla. Lisäksi ELY-keskus pitää perusteltuna työmaateiden jättämistä alueille, jotta viemäreitä on mahdollista huoltaa ja saneerata tulevaisuudessa. Työmaatiet mahdollistavat viemärien huolto- ja saneeraustoimenpiteiden toteuttamisen jatkossa ilman, että viemäreille tarvitsisi rakentaa työmaateitä uudelleen.

Edellä todetun perusteella hakemuksen mukaisille toimenpiteille ei näin ollen ole muita tyydyttäviä ratkaisuja, jotka eivät edellyttäisi viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojelusta poikkeamista ja joka mahdollistaisi poikkeamisella tavoitellun päämäärän saavuttamisen.

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

Luvanmukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä päätöksen saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan jälkeen.

Hakija on pyytänyt oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n mukaista päätöksen välitöntä täytäntöönpanoa. ELY-keskus ei katso, että päätöksen täytäntöönpanoa ei voitaisi lykätä siihen saakka, kunnes päätös on saanut lainvoiman. Mikäli päätös saa lainvoiman muutoksenhakuajan jälkeen, hakija voi aloittaa hakemuksen mukaiset toimenpiteet suunnitellussa aikataulussa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 78 § ja 83 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

KÄSITTELYMAKSU

316 euroa.

Maksu määräytyy valtioneuvoston elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä kehittämis- ja hallintokeskusten maksullisista suoritteista vuodelle 2025 antaman asetuksen (794/2024) mukaisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi:

Espoon kaupunki

Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto

31.7.2025

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry
Suomen ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Luvansaaja voi vaatia oikaisua päätöksestä perittävään maksuun. Oikaisuvaatimusohje päätöksen liitteenä.

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on esitellyt lakimies Wilma Poutanen ja ratkaissut yksikön päällikön sijainen Iida Kämäri. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/3010/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/3010/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Poutanen Wilma 31.07.2025 15:17

Ratkaisija Kämäri Iida 31.07.2025 15:26

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijastiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo-
mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuo-
mioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo-
mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihde 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Muutoksenhakuviranomainen

Maksuvelvollisella, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, on oikeus vaatia siihen oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta eli **Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja toimitettava maksun määränneelle viranomaiselle kuuden (6) kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä. Maksu on määrätty päätöksen antopäivänä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- maksu, johon haetaan oikaisua
- millaista oikaisua vaaditaan
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan
- oikaisua vaativan nimi sekä yhteystiedot, johon asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Vaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Sähköisesti lähetettyä oikaisuvaatimuskirjelmää ei tarvitse allekirjoittaa. Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, asuinpaikka ja postiosoitte.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä

- maksun määrittämisen perusteena oleva asiakirja alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu
- valtakirja, jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää asiamies.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen perille

Oikaisuvaatimuskirjelmän voi toimittaa **Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle** henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Kirjelmän tulee olla perillä viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen käsittelystä ei peritä maksua.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen yhteystiedot:

Postiosoite: PL 36, 00521 Helsinki

Käyntiosoite: Opastinsilta 12 A, 2. kerros

Puhelin: 0295 021 000

Sähköposti: kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15